

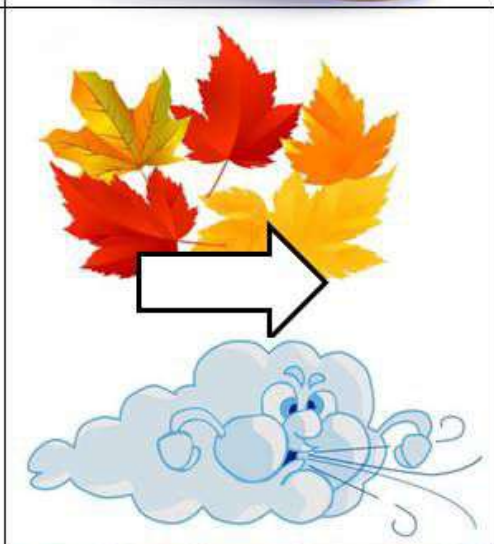
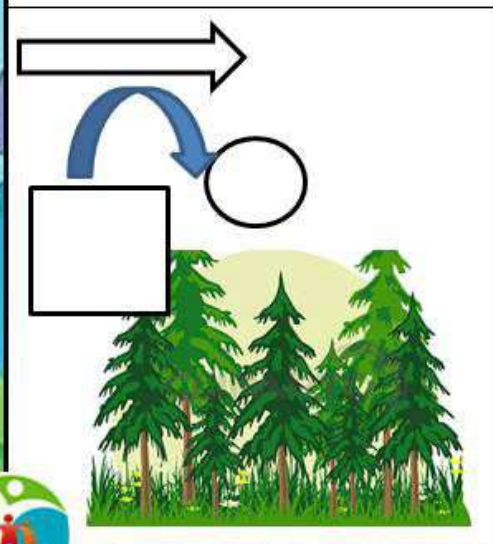
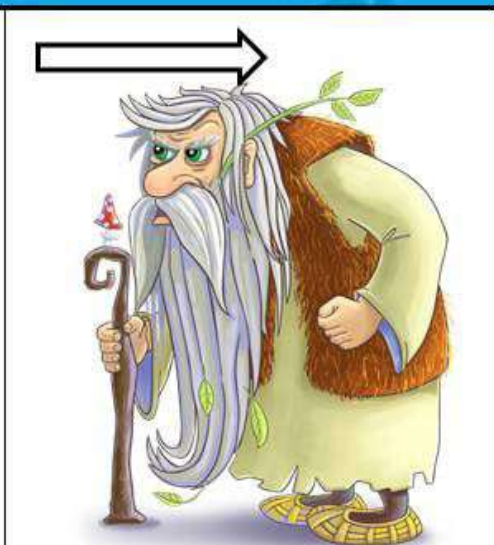
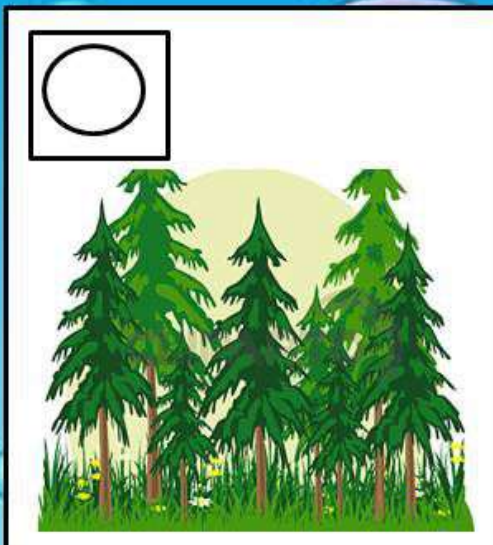
Дід Осінник

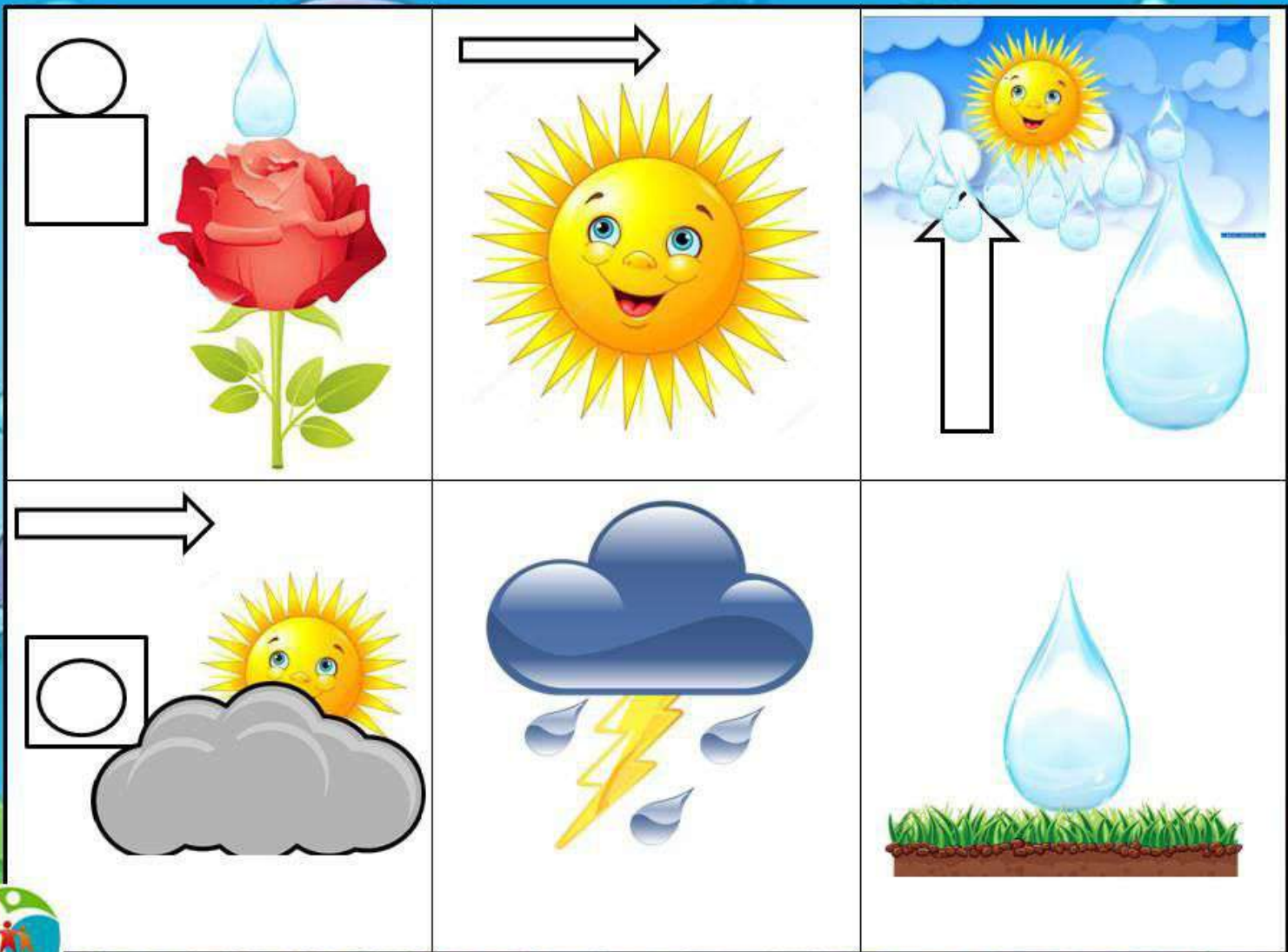
У темному лісі живе дід Осінник. Він спить на сухому листі й сторожко прислухається до співу пташок. Як тільки почує сумну пісню журавлів – курли-курли! – підводиться й каже:

– Приспіла моя пора. Відлітають у теплий край журавлі.

Виходить тоді із лісу дід Осінник, сивий, у сірім плащі. Де пройде, там листя жовтіє і падає на землю. Виходить на узлісся, сідає, схилившись на дуба, і тихо-тихо щось співає. Це не пісня, а осінній вітер... Коли дід співає, його борода росте, розвівається на вітрі. Ось вона вже простяглася на луки. І луки стали сиві. – Осінній туман, – кажуть люди. Їм і невтямки, що це борода діда Осінника.

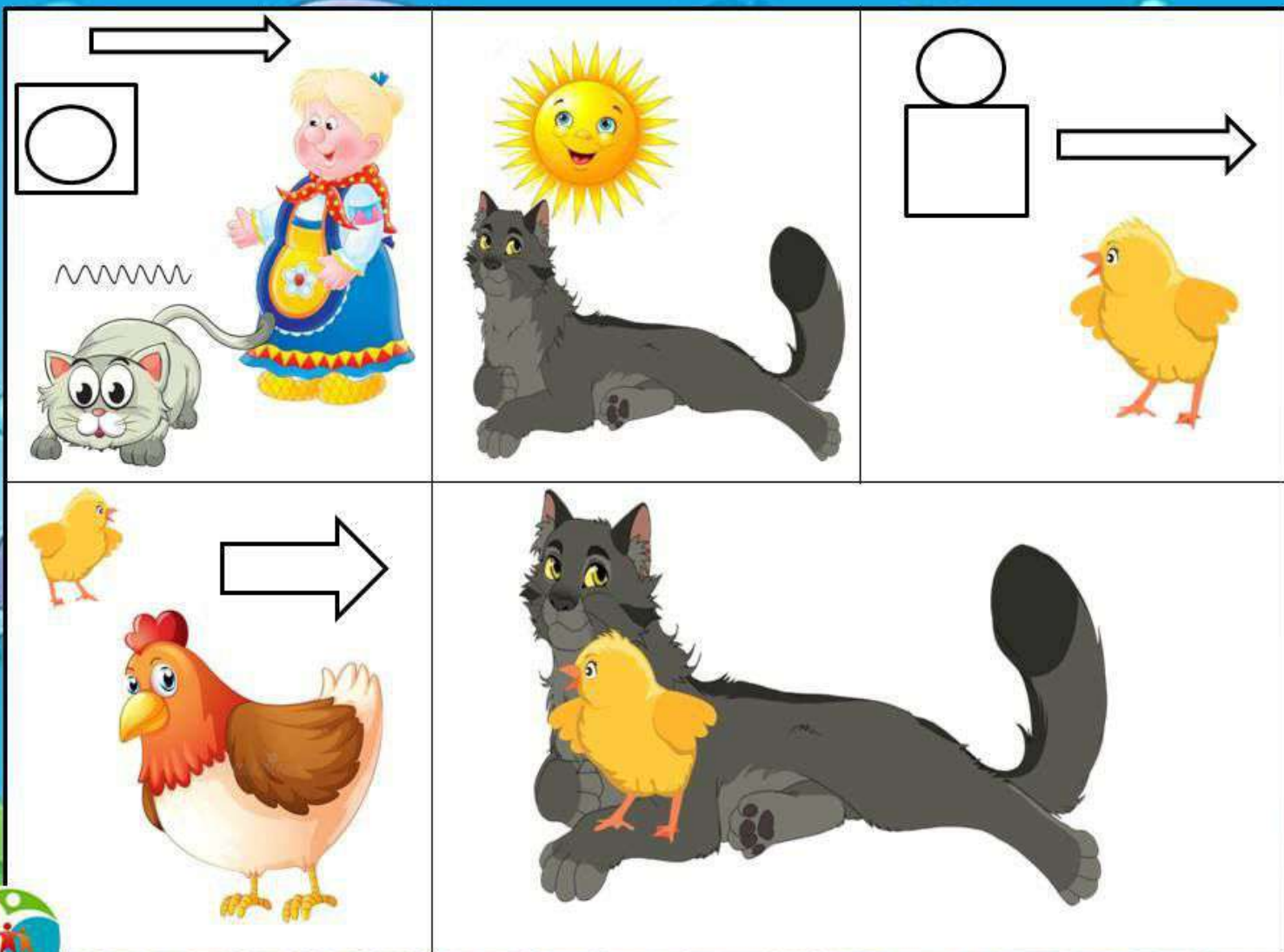

Бабусин борщ

У бабусі дві онучки. Живуть вони у великому місті, а на літні канікули прийшли до неї в гості. Рада бабуся онучкам. Пригощає їх черешнями, свіжим медом і варениками. Та дівчаткам найбільше хочеться борщу: мама розповідала, що бабуся варить смачний-пресмачний борщ.

Зварила бабуся борщ - зі свіжими помідорами, капустою і сметаною. Та ось біда... Забувати стала. Поки варила - двічі посолила. Поставила на стіл дві миски борщу та й припрошує онучок: - А чи солена - й не пам'ятаю... Стара вже... Ось сіль у сільниці - додавайте собі до смаку.

З'їли дівчатка по ложці борщу. Ой, який же солоний! Перезирнулися між собою, усміхнулися непомітно. Ложка за ложкою - виїли та й ще попросили. Та все дякують бабусі. А вона радіє. - А чи солена ж я борщ? - питається бабуся. - Ми й не помітили, - каже Ніна. - Такий смачний, що про сіль і не подумали. - Значить, солена, - полегшено зітхнула бабуся. - А завтра це діло вам доручу: боюся, що забуду посолити. Добре, бабусю, - і знову презирнулись. І непомітно всміхнулись.

Іменинний обід

У Ніни велика сім'я: мати, батько, два брати, дві сестри й бабуся.

Ніна найменша: їй восьмий рік. Бабуся - найстарша: їй вісімдесят два роки. У бабусі тремтять руки. Несе ложку бабуся - ложка дрижить, крапельки падають на стіл.

Скоро у Ніни день народження. Мама сказала, що на її іменини у них буде святковий обід. На обід Ніна нехай запросить подруг. Ось і настав цей день. Мама накриває стіл білою скатертиною. Ніна подумала: це і бабуся за стіл сяде. А в неї ж руки тремтять.

Ніна тихенько сказала мамі:

-Мамо, хай бабуся сьогодні за стіл не сідає.

- Чому? - здивувалась мама.

- В неї руки тремтять. Крапає на стіл. Мама зблідла.

Не сказавши жодного слова, вона зняла зі столу білу скатертину і сховала її в шафу.

Довго сиділа мовчки, потім сказала:

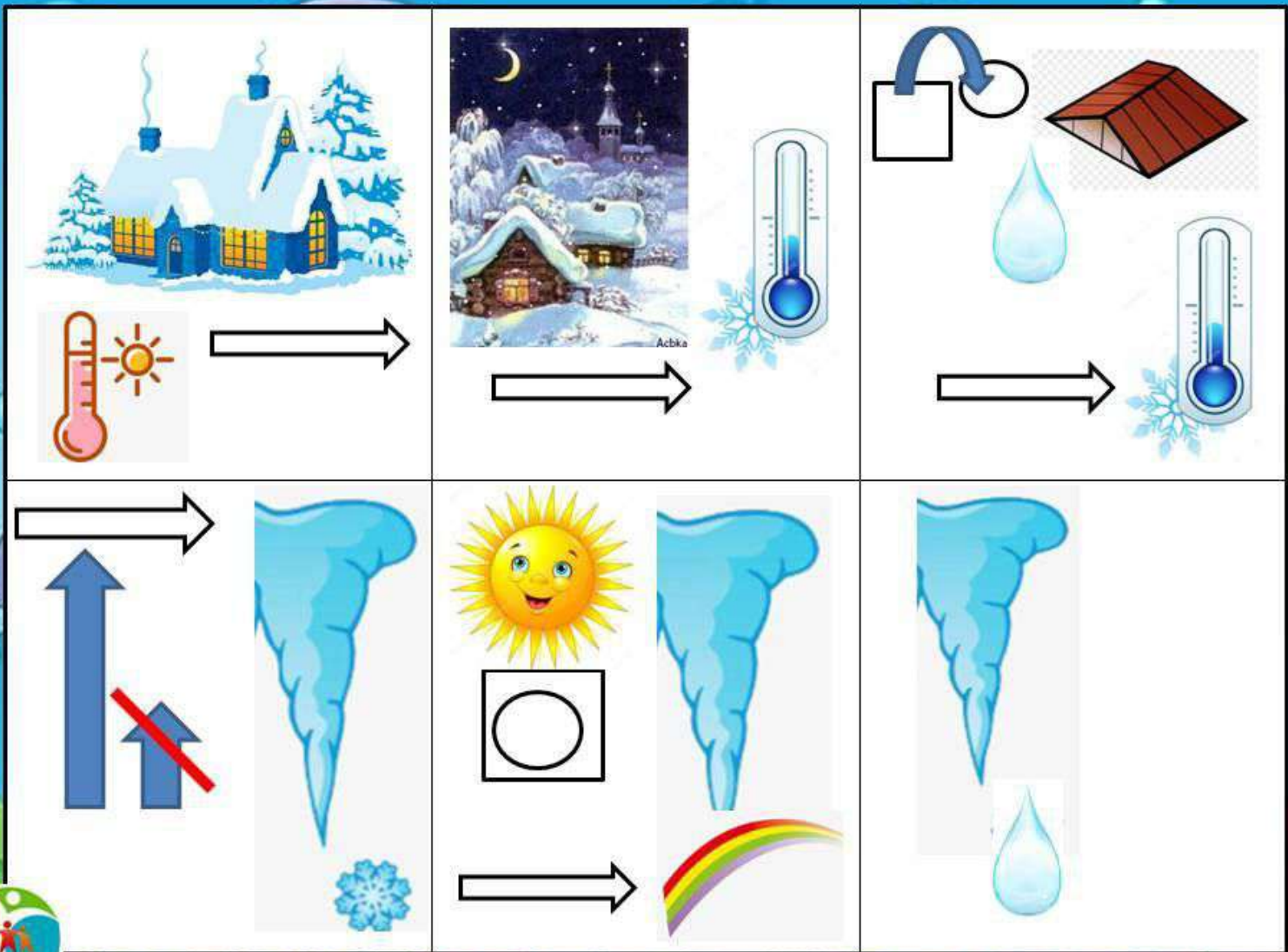
-У нас сьогодні бабуся хвора. Тому іменинного обіду не буде. Поздоровляю тебе, Ніно, з днем народження. Моє тобі побажання: будь справжньою людиною.

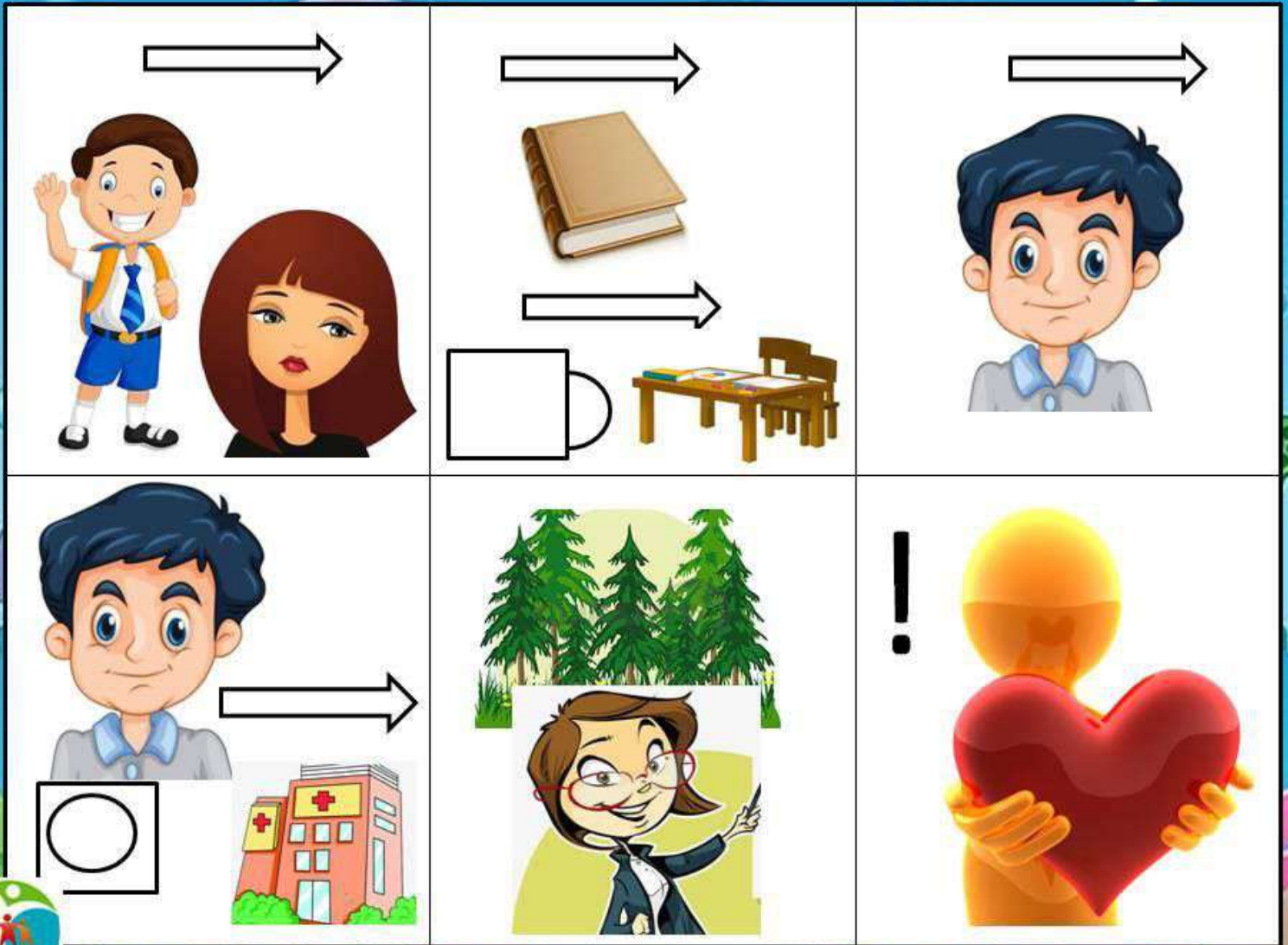
Жив на світі Учитель. Його звали Василь Олександрович Сухомлинський. Він був середнього зросту, худорлявий; каштанове волосся відкривало високе чоло.

Але головними на його обличчі були очі — карі, променисті, то лагідні, замріяні, то вимогливі, запитальні, а то й усміхнені, жартиєливі.

Усе своє життя з 17 років Василь Олександрович працював у школі. Учитель за покликанням душі, він учив маленьких і великих школярів грамоти, математики, літератури, історії. Але більш за все він хотів навчити дітей думати, відчувати, радіти й сумувати не лише своїми власними радіщами й печалями, а й татовими і маминими, дідушевими й бабусиними, братовими й товаришевими, зайчика і синички, верби і тополі, місяця й вітру, всієї нашої землі. Для цього Учитель сам писав казки й розповідав дітям, їхнім батькам, учителям. Він написав багато, більше 1500, казок, оповідань, притч, замальовок з життя дітей. У них Учитель розкрив широкий, різноманітний, різнобарвний світ, що сточує кожну дитину, охоплює все наше життя. Він хотів, щоб цей світ увійшов у душу маленької дитини, проріс чуйністю, добротою, обайливістю, відповідальністю і людяністю. Учитель не лише сам писав казки і розповідав їх дітям, часто серед природи, у зеленому класі, який він називав Школою під Голубим Небом або Школою Радості, а й учив дітей самих складати казки, пробуджував у них думку і слово. От зараз і ви, маленькі читачі, доторкнетесь до думки і слова Василя Олександровича, до його веселкового казкового світу, який він так хотів перенести у ваші душі і серця.

Хочеться, щоб він пробудив у вас бажання зробити щось хороше, приємне всім, кого ви любите, знаєте, а також незнайомим і всім-всім-всім. (Ольга Сухомлинська)

Дивна бурулька

Удень було тепло, а ввечері підмерзло. З даху стікали краплі і замерзали. Утворилася довга крижана бурулька.

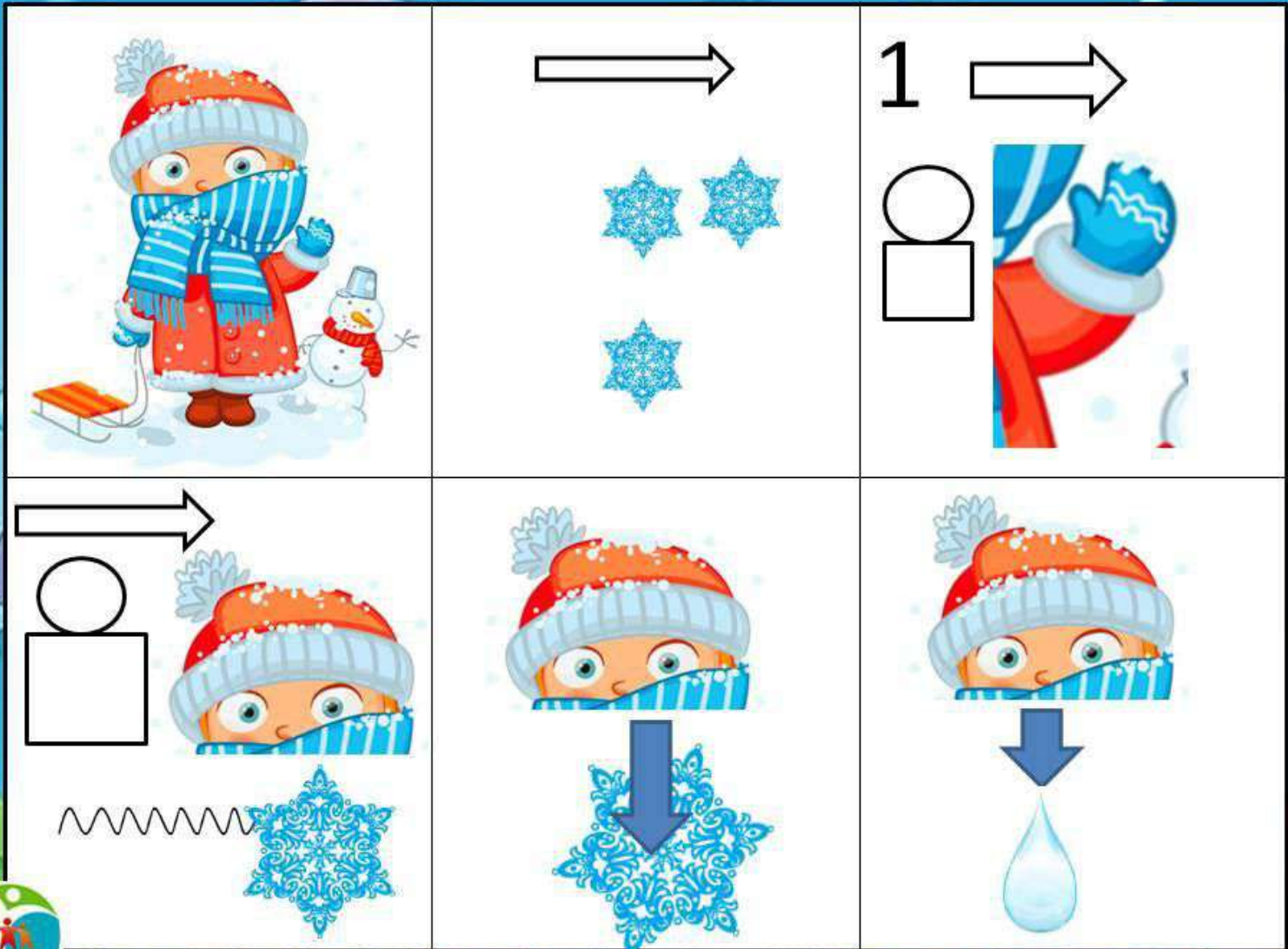
Вона звисала над вікном, мов кришталева паличка. Коли зійшло сонечко в бурульці заграла веселка.

Бурулька ніколи не бачила сонечка, адже народилася вночі. Вона бачила лише зірки.

А тепер сяяло яскраве, тепле сонечко. Від зачудування бурулька розхвилювалася й заплакала.

Але ось що сумно: ніхто не знав, чого бурулька плаче. Всі думали, що вона тане.

Ні, вона не танула, вона плакала. Гарячі сльози її крапали на мерзлу землю.

А серце тобі нічого не підказало?

Андрійко прийшов зі школи і побачив заплакану матір. Він поклав книжки й сів за стіл. Чекає обіду.

- А тата відвезли в лікарню, - каже мати. - Занедужав батько. Вона чекала, що син занепокоїться, стривожиться. Та син був незворушний, спокійний.

Мати великими очима дивилась на Андрійка. - А нам завтра до лісу йти, - каже Андрійко. - Завтра ж неділя. Учителька наказала, щоб усі прийшли до школи о сьомій ранку. - То куди ж ти підеш завтра? - запитала мати. - До лісу... Як наказала вчителька. - А серце тобі нічого не наказало? - спитала мати й заплакала.

Як здивувався Мурко

Був собі у бабусі старий-престарий кіт Мурко. Лежить Мурко проти сонця, гріється. Заплющив очі, спить, поклавши голову на лапки. Тільки хвостиком махає, мух відганяє.

На подвір'ї ходило курча. Воно відбилося від квочки й жалібно пищало.

Побачивши кота, замовкло. Підійшло тихенько до нього, притулилося й очі закрило. Тепло йому біля котового кожушка. Мурко відчув, що до нього хтось притулився. Розплющив очі — курча. І здивувався: та й сміливе ж яке!

Дивиться Мурко на курча, дивується й не знає, що йому робити. Чи налякати курча, щоб утекло, чи хай собі гріється?

Як ти думаєш, що зробить котик?

Краплинка роси

Рано-вранці на квітці троянди прокинулася Краплина роси.

- Як я тут опинилася? – здивувалася краплинка.

- Увечері я була високо в небі – і захотілося їй знову в небо.

Пригріло Сонце. Випарувалась краплина, піднялась високо-високо у блакитне небо,

до самого Сонечка. А там – тисячі інших краплинок.

Зібралися всі в чорну хмару й затушили Сонце.

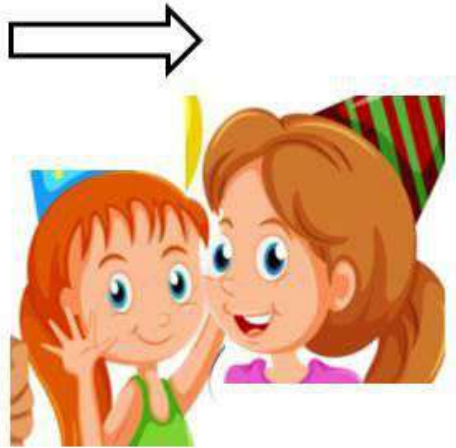
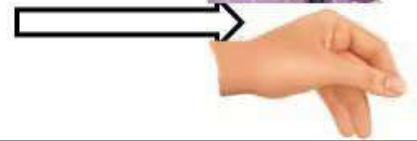
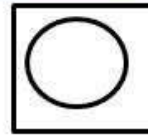
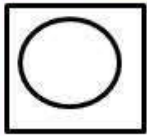
- Чого це ви мене заховали від людей? – розгнівалося Сонечко.

- І послало на хмарину вогненну стрілу. Вдарила вогненна стріла, заgrimів грім.

- Злякалася чорна хмара й розсипалась. Пішов дощ. Упала Краплинка на Землю.

- Дякую тобі, Краплино, - промовила Земля.

- Я так скучила за тобою.

Де беруться краплинки

Бігла Оленка по льоду. Падали сніжинки. Ніби плавали в повітрі.
Одна сіла на рукав. Дивиться Оленка на пухнасту сніжинку.
Шестикутна зірочка така гарна, блискуча.
Ніби казковий майстер її вирізьбив з срібної пластиночки.
Наблизилась Оленка до сніжинки. Дивиться, млітується нею.
І бачить диво: сніжинка стала краплиною води.